

Soli Deo Gloria

Jedině Bohu buď sláva

Duben 2023

Ročník 4, číslo 30

Víte přece, že jste z prázdnoty svého způsobu života, jak jste jej přejali od otců, nebyli vykoupeni pomíjitelnými věcmi, stříbrem nebo zlatem, nýbrž převzácnou krví Kristovou. On jako beránek bez vady a bez poskvrny byl k tomu předem vyhlédnut před stvořením světa a přišel kvůli vám na konci časů.

(1. Petrův 1,18–20)

OBSAH

Síla houpacího koně	
<i>Charles Spurgeon</i>	3
Vítězná církev ve Filadelfii	
–jk–	4
Království milosti <i>A. Adlof</i>	8
Ježíš Kristus – Syn Boží	
<i>Jan Karafiát</i>	12
Milosrdné jednání	
<i>Charles Spurgeon</i>	17
Pečlivé zaopatření od církve	
–jk–	18
Je možné kázat evangelium	
přes příliš? <i>Jeremy Walker</i>	21
Zákon je pro	
nespravedlivého –jk–	23
Hříchem obtíženě svědomí	
<i>John Flavel</i>	33

Vydává **Spolek Soli Deo Gloria**
 Bellušova 1810/19, 155 00 Praha 5
 Odp. redaktor Jaroslav Kernal
 © Spolek Soli Deo Gloria
 www.solideogloria.cz
 kernalj@solideogloria.cz
 Č. účtu 2602365989/2010 (Fio)
 Vychází měsíčně.
 Ev. č.: MK ČR E 24450
 Tisk: Projects s.r.o.,
 Organizační složka,
 Botanická 24,
 Brno 60200

SOLI DEO GLORIA

Hospodin kraluje!

Je tady další číslo časopisu *Soli Deo Gloria*, s drobnými grafickými úpravami a v trochu zkráceném rozsahu. Začínáme jako vždy krátkým článkem od knížete kazatelů na protější stránce. Jeho ostrost, zakotvení v Písmu, vtip a častý sarkasmus ukazují, že autor je skutečně hoden tohto označení.

Uplynulé Velikonoce připomíná kázání Jana Karafiáta o Božím Synu a jeho díle. V jednom z dalších článků se anglický kazatel z Crawly Jeremy Walker zamýšlí nad tím, zda můžeme kázat evangelium přes příliš a kdy by k tomu také skutečně mohlo docházet. Nechybí ani další článek na téma svědomí tentokrát od puritána Johna Flavela (1630–1691), který je podle Jeremyho Walkera nejlehčím z puritánů pro současného čtenáře.

Doufám, že i toto číslo pro vás bude užitečné a budu vám vděčný, když povědomí o časopise budete šířit mezi své přátele, bratry a sestry v církvi atd.

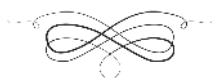
Kéž vám Pán žehná svým pokojem, svou milostí a blízkostí!

Jaroslav Kernal

SÍLA HOUPACÍHO KONĚ

Charles H. Spurgeon

Pokud by nám Boží zjevení k víře nestačilo, co bychom k němu mohli přidat? Kdo může na tuto otázku odpovědět? Co by kdo navrhoval přidat k svatému Slovu? Jen krátké zamyšlení by nás přivedlo k tomu, že bychom s despektem hleděli na nejpříťažlivější lidská slova, kdyby se měla přidat je k slovu Božímu. Látka by nebyla celistvá. Přidali byste hadry ke královskému rouchu? Naplnili byste královskou pokladnici odpadem z ulice? Smíchali byste dohromady oblázky z pobřeží s diamanty z Golcondy? Připadá nám naprosto absurdní všechno, co je nad to, co nám předkládá Boží slovo, co se týče víry a kázání ohledně toho, jak mají lidé žít; přesto se setkáváme s generací lidí, kteří stále chtějí objevovat novou hybnou sílu a nové evangelium pro své církve. Zdá se, že pokrývka v jejich posteli není dost dlouhá, a nejrady by si vypůjčili metr nebo dva plátna od unitáře, agnostika nebo dokonce ateisty. Nuže, pokud je tu ještě nějaká duchovní síla nebo nebeská moc, kromě té, o níž se píše v této knize, myslím, že se bez ní obejdeme; vlastně to musí být takový švindl, že nám bez ní bude lépe. Písma jsou ve své vlastní sféře jako Bůh ve svém stvoření – zcela dostačující. Je v nich zjeveno všechno světlo a síla, které může lidská mysl v duchovních věcech potřebovat. Slyšíme také o jiné hybné síle než je ta, o které se mluví v Písmu, ale takovou sílu považujeme za předstírané nic. Vlák je mimo trať nebo z nějakého jiného důvodu není schopen pokračovat v jízdě a přijela parta opravářů. Je přistaven stroj, aby pohnul touto velkou překážkou. Zpočátku se zdá, že se nic neděje: síla stroje není dostatečná. Ale poslouchejte! Malý kluk na to přišel. Volá: „Otče, jestli nemají dost síly, půjčím jim svého houpacího koně, aby jim pomohl.“ V poslední době jsme dostali celkem dost nabídek houpacích koní. Zatím toho jak vidím, moc nedokázali, ale jejich sliby byly upřímné. Obávám se však, že jejich pomoc bude spíše ke zlému než k dobrému: dohání lidi k výsměchu a vyhání je z míst uctívání, kde se kdysi rádi shromažďovali.

VÍTĚZNÁ CÍRKEV VE FILADELFIÍ

Jaroslav Kernal

Církev ve Filadelfii byla velice zvláštní církví. Byla jednou ze dvou církví ze sedmi v knize Zjevení, která neslyšela od Pána žádné napomenutí, žádnou kritiku ani obvinění. Dokonce Ježíš říká, že přijde chvíle, kdy všichni poznají, že si tuto církev zamiloval a mluví o ní jako o vítězné církvi. Vidíme, že to byla nejoblíbenější církev Ježíše Krista. Je to církev, od níž se máme co učit. Každý ze sedmi listů církvím začíná představením Ježíše Krista, Božího Syna.

Andělu církve ve Filadelfii piš: Toto prolašuje ten Svatý a Pravý, který má klíč Davidův; když on otvírá, nikdo nezavře, a když on zavírá, nikdo neotevře. (Zj 3,7)

Jak tato skvělá církev znala svého Pána a Spasitele? V listu církvi do Filadelfie nemáme žádnou výtku ani výhradu. Pán jí říká jediné: „Drž se toho, co máš.“ Čeho se tato církev drží? Zná Ježíše jako toho, kdo je:

Svatý. Jeden jediný je ze své podstaty svatý: Bůh. Ježíš Kristus je ten pravý Bůh. Je oddělený a čistý, plný slávy, vznešenosti, nádhery a spravedlnosti. Zářící jako světlo. Svatost to je souhrnné vyjádření Božího charakteru, základ, z něhož vycházejí všechny další vlastnosti Boha. Církev ve Filadelfii znala svého Pána jako toho, kdo je skutečně Svatý. Jak známe svého Pána my? Často říkáme, že Bůh je láska a je to tak, ale v Písmu to najdeme výslovně jenom jednou, i když nepřímou je to samozřejmě vyjádřeno mnohokrát. Stejně tak mnohokrát je nepřímou vyjádřeno, že Bůh je svatý a kromě toho také nejméně stokrát je to v celém Písmu výslovně. Svatý Bůh vzbuzuje bázeň, Bůh, před nímž jsme naprosto nicotní. Bůh, jehož láska je jako spalující žár – to je svatý Pán. Takto znala církev ve Filadelfii svého Pána.

Pravý. Další charakteristika Božího Syna. Další rozměr toho, jak církev ve Filadelfii poznávala svého Spasitele. Vyznávala, že Ježíš je jediný Pravý Bůh. Pravdivý, jediná cesta, pravda i život. Jediný, který určuje pravidla. Jediný, který je pravým, nefalšovaným objektem našeho uctívání. Není v něm nejmenší lži. Není v něm nejmenší tmy. Není v něm

nic falešného, zdánlivého, nepravého. Jeho slovo je stoprocentní pravda. Když se Ježíš modlí za svou církev, tak se modlí, aby byla svatá, aby byly posvěcená Božím slovem, které je pravda (J 17,17). Církev musí vyznávat Pána, který je pravý Bůh – jinak ani nemůže být církví.

Má klíč Davidův. Ježíš je ten, kdo má všechnu moc. Je to odkaz na Starý zákon (Iz 22,22), kde čteme o potomku Davidovu, na jehož rameno je vložen klíč. Církev zná svého Pána jako potomka Davidova, jako skutečného Syna člověka. Tady je potomek Davidův, na jehož rameno byla vložena vláda. Zaslíbený mesiáš, který je naplněním starozákonních zaslíbení, je důkazem pravdivosti Božího slova, je cele Bůh a cele člověk.

Vím o tvých skutcích. Hle, otevřel jsem před tebou dveře, a nikdo je nemůže zavřít. Neboť ačkoli máš nepatrnou moc, zachoval jsi mé slovo a mé jméno jsi nezapřel. (Zj 3,8)

Jak povzbuzující je toto slovo! Otevřené dveře byly zvláštním darem a výsadou pro filadelfskou církev. Co to jsou otevřené dveře? Otevřené dveře znamenají v Písmu právo kázat evangelium, právo evangelizovat ztracené ve světě. Otevřené dveře nejsou samozřejmostí. V Troadě Pavel našel dveře otevřené pro dílo Páně (2K 2,12), zatímco koloským křesťanům píše, aby se modlili za to, aby Bůh otevřel dveře jeho slovu a on mohl zvěstovat evangelium (Ko 4,3). Vítězné církvi Ježíš říká, že dveře jsou otevřené. Je otevřeno a Bůh je dveřník. Dveře příležitosti kázat evangelium jsou plně pod kontrolou Ježíše Krista. Pán ví o jejich skutcích. Věděl o vytrvalém a poctivém vyučování Božímu slovu navzdory protivenství a pronásledování. Proto říká, že před nimi otevřel dveře, které nikdo nezavře. Vítězná církev nemusí mít velkou moc. Není veliká, vlivná, mocná, nejsou v ní světoznámé hvězdy nebo politici. Přesto vítězí.

Dokonce v tomto textu nacházíme zdůvodnění otevřených dveří. Bůh ve svém Slově ukazuje, kdy nám otevře dveře takovým způsobem, že je nikdo nebude moci zavřít: „Zachoval jsi mé slovo a mé jméno jsi nezapřel.“ Zde byla církev, která se nestyděla. Ani za Boží slovo ani za Krista. Směle vyznávali obojí. Učili Božímu slovu a svědčili o Kristu. Nepotřebovali Boží slovo nějak upravovat, aby se hodilo do tehdejší společnosti. Nepotřebovali ho skloubit s vědou, takže by převrátili jeho smysl. Pevně na něm stáli, protože jenom toto Slovo nám může

dát moudrost ke spasení a to vírou v Ježíše Krista (2Tm 3,15). Jenom tímto Slovem jsme znovuzrozeni (Jk 1,18, 1Pt 1,23) a tak můžeme vyznávat a svědčit o Ježíši Kristu. Jenom tam může být skutečně vítězná církev, kde je Boží slovo skutečně Slovem Božím a kde je Kristus uctíván, jako ten Svatý, Pravý a Mocný Bůh.

Hle, dávám do tvých rukou ty, kdo jsou ze synagógy satanovy; říkají si židé, a nejsou, ale lžou. Hle, způsobím, že přijdou a padnou ti k nohám; a poznají, že já jsem si tě zamiloval. Protože jsi zachoval mé slovo a vytrval, zachovám tě i já v hodině zkoušky, která přijde na celý svět a prověří obyvatele země. (Zj 3,9–10)

Církev ve Filadelfii byla pod tvrdým útokem ze strany Židů, ale Ježíš říká, že tito lidé sice o sobě tvrdí, že jsou Židé, ale ve skutečnosti jimi nejsou a jejich shromáždění nazývá synagogou satanovou (podobně Zj 2,9). Napadali křesťany a roznášeli o nich lži. Mnohokrát v historii křesťané museli čelit podobným tlakům – ztrátě majetku, zaměstnání a pověsti proto, že o nich byly roznášeny pomluvy a lži. A ani dnes to není nic neobvyklého. Falešné náboženství nemůže snést živého Krista. Ale můžeme mít jistotu, že dříve či později Bůh své děti obhájí a jejich odpůrci poznají, že Ježíš si svou církev zamiloval. Tu církev, která je věrná ve svědectví o něm, která pevně stojí na jeho Slově a je vytrvalá až do konce. A takovou povzbuzuje:

Přijdu brzy; drž se toho, co máš, aby tě nikdo nepřipravil o vavříň vítěze. (Zj 3,11)

Tato církev již má vítěznou korunu, věnec. A Ježíš ji povzbuzuje slovy o svém brzkém příchodu. On se vrátí pro svou církev. Toto zaslíbení by mělo uchvacovat náš život. Ježíš znovu přijde. Nemusíme se bát, že by k tomu nedošlo. Dojde k tomu, protože to slíbil. Máme jen trpělivě a tiše vyčkávat. Už zvítězil. Drž se tedy toho, co máš, nedívej se na korunu, nehlídej své vítězství, ale jednej tak, jak jsi jednal dosud. Ježíš nemluví o ničem z toho, co obvykle lidé spojují s „vítěznou“ církví. Není tady nic o sjednocování církví, o zázracích, o moci nebo o vlivu ve společnosti atd. Prostá a jednoduchá věta stačí na to, aby řekla vše: „Drž se toho, co máš.“

Ale pozor! Je tady také silné varování, které souvisí s příkazem držet se toho, co máme. Je totiž možné přijít o vítěznou odměnu! Toto je

varování, které jako křesťané potřebujeme slyšet, ať už vítězíme, nebo prohráváme v boji s hříchem, s pokušením, s leností, vlažností nebo falešným učením. Potřebujeme se ujistit v tom, že nemůžeme přijít o věčný život, protože kde Pán začal své dílo milosti, tam ho také dovede do úplného konce (Fp 1,6). Pán Ježíš neztratí ani jediného z těch, které mu Otec dal (J 6,39). Ale je možné přijít o vítěznou odměnu, o vavříin vítěze, o odměnu věrného, vítězného života.

Jenom několik věcí z druhé a třetí kapitoly Zjevení, které nám pomáhají v tom, čeho se jako křesťané a jako církev máme vyvarovat. Církev v Efezu *ztratila první lásku* a když nebude činit pokání, Pán pohne jejím svícnem (Zj 2,4–5). Církev v Pergamu a v Thyatirách schvalovaly *falešné učení*, které *vedlo k hříchu a tolerovalo hřích*. Církev v Sardách žila *světským způsobem života*, podle jména byla živá, ale byla mrtvá (Zj 3,1–3). Lidé zde vypadali jako křesťané, ale byli to křesťané jenom podle jména. Různé průzkumy mezi evangelikálními křesťany ukazují, že jejich životní styl je většinou stejně hedonistický, materialistický, sobecký a sexuálně nemravný jako lidí nevěřících. Církev Laodikeji byla *vlažná* a byla zcela *propadlá sebeklamu*, takže o ní Pán říká, že ji nesnese ve svých ústech (Zj 3,15–18). Je třeba brát vážně tato varování z Božího Slova a stavět sami sebe i svůj sbor do světla těchto slov.

Kdo zvítězí, toho učiním sloupem v chrámě svého Boha a chrám již neopustí; napíšu na něj jméno svého Boha a jméno jeho města, nového Jeruzaléma, který sestupuje z nebe od mého Boha, i jméno své nové. Kdo má uši, slyš, co Duch praví církvím. (Zj 3,12–13)

Duch Svatý nám říká, že musíme být připraveni na každý okamžik, kdy nám Pán otevírá dveře. Otevírá je nám, jako jednotlivcům, otevírá je ale také církvi. Přijímáme tuto zodpovědnost za evangelizaci naší společnosti? Otevřené dveře jsou před námi. Procházíme jimi, abychom zasáhli lidi, kteří neznají Krista?

KRÁLOVSTVÍ MILOSTI

Alois Adlof

Otče náš, který jsi v nebesích, posvěť se jméno tvé. (Mt 6,9)

Království milosti sestoupilo k nám z nebe v Pánu Ježíši. Proto obsah jeho kázání byl: „Naplnil se a přiblížilo se království Boží. Čiňte pokání (tj. „obraťte se“) a věřte evangeliu“ (Mk 1,15; Mt 4,17; 10,7). Král je Ježíš a jeho poddaní jsou ti, kteří v něho věří. Království Boží je zřízeno pouze pro dítky Boží, tedy pro ty, kteří jsou ospravedlněni z víry skrze Pána Ježíše. Členem tohoto království se tedy nikdo nestává přirozeným způsobem, ani narozením, ani příbuzenstvím, ani svým postavením, ani výchovou. Co se narodilo z těla, zůstává tělem (J 3,6); a tělo a krev nemůže mít dědictví v království Božím (2K 15,50). Členem se stává ten, kdo je zplozen z Boha, přijal Pána Ježíše a dostal moc být synem Božím (J 1,12–13). Pán Ježíš slavně praví Nikodémovi: „Amen, amen, pravím tobě, nenarodí-li se kdo znovu, nemůže spatřit království Boží. Nenarodí-li se kdo z vody a z Ducha, nemůže vejít do království Božího“ (J 3,3. 5). A co je to nové narození? Je to úplná změna směru lidského ducha, již Písmo nazývá obrácením, pokáním. To předpokládá poznání bídy a smrti, v níž se člověk nalézá. To člověk sám ze sebe nemůže. Proto ho musí osvitit sám Duch svatý, aby poznal svůj hřích, lekl se svého stavu, jako marnotratný syn přišel sám k sobě a poněvadž není jiné pomoci hynoucímu, ukazuje mu Duch sv. to jediné útočiště hříšníka: Syna Božího umírajícího za jeho hříchy, a vede ho k němu. Proto Písmo popisuje znovuzrození vírou v Ježíše jako vyznání, že je Syn Boží, mluví tedy o víře v jeho moc k vysvobození a spasení (1J 5,4–5) a o tom, že v něm je náš pokoj (Ef 2,14), že v něm přístup máme k Bohu Otci. Kdo takto dal se přivést od Ducha sv. k Pánu Ježíši a přijímá jej, stává se dítětem Božím a tudíž i členem jeho království. Způsob, jak Duch svatý vede k poznání vlastní bídy a zase lásky Ježíšovy může být různý, ale cesta je jedna jen: Bez znovuzrození Boží království nikdo ani nespatří.

Kdo věří v Syna, má život věčný (J 3,15–16), je přenesen z království temnoty a hříchu do království předivného světla (1Pt 2,9; Ef 5,8), do království milovaného Syna Božího (Ko 1,13). Když tedy prosíme „Přijď tvé království“, děkujeme Otci, že nás znovuzrodil a učinil nás součástí Ježíšova království. Neboť víme, že takto učil Pán Ježíš volat své učedníky a ne lidi světské a neobrácené. Prosíme, aby všichni vši silou a mocí hledali Boží království (Mt 6,33), aby jako jsme se skrze Boží milost stali jeho členy my, i jiní jimi se stali, když poznají svou bídu, vyznají svůj hřích a cele se obrátí k Pánu Ježíši, a tak dojdou nového narození od Boha. Prosíme, aby se probuzení nedali z Božího království vytlačit žádnými, neboť jen ti, kdo násilí činí, tedy usilovně a opravdově hledají Božího království, získávají je (Mt 11,11–12). Ale těch, kteří se skrze Pána Ježíše stávají členy, je vždy malý počet, proto prosíme, by tím snažněji každý dbal, aby vešel úzkou branou (Mt 7,13–14), uchoval slova Páně v dobrém srdci, a přinášel mnohý užitek (Mt 13,23).

K tomuto království jsou pozváni mnozí, ale málo těch pozvaných přichází k poznání a blahu, neboť mnozí dají si ze srdce udupaného tělesností vyrvat nebo zašlápnout to vzácné símě, jiní pak jsou povrchní a postrádají hluboké základy a jiní dusí Boží slovo svým světáctvím a touhou po majetku. Prosíme tudíž, aby Pán se smiloval a dal alespoň některé, kteří by upřímně vcházeli do království Božího a byli znovuzrození. Prosíme, aby zvláště naši kazatelé, když vidí, jak málokterí přicházejí k poznání a k životu, neztráceli odvahu a dobrou mysl, a přesto vše spatřili užitek své práce.

Království milosti se nabízí každému, je duchovní, neviditelné tomuto světu, ale Bůh zná jeho členy; není to říše viditelná, nýbrž je to společenství víry a Ducha sv. – a kde se věřící sejdou ve jménu Pána Ježíše v Duchu svatém, zjevuje se část Božího království i navenek, ale slovo Zwingliho, že království Boží je viditelné, nabude platnosti, až Pán Ježíš osobně přijde a bude kralovat se svými svatými. Nyní je jeho království duchovní, není z tohoto světa (J 18,36; 1Tm 6,13); nebylo ze světa, jako ani Kristus nebyl ze světa (J 17,14) a ani jeho učedníci nejsou ze světa, i když je ze světa vyvolil.

Toto království, které se týká duší, přišlo shůry. Svět nemohl dostáhnout dokonalosti, svět se nemohl přiblížit k nebi, nýbrž krá-

lovství muselo sestoupit shůry. Toto království objímá všechny znovuzrozené a všechny ty, kterým byli z milosti Ježíšovy odpuštěny hříchy. Ale neobjímá jen lidi, ono objímá i anděly. V tom je také rozdíl mezi královstvím Božím a církví Kristovou. Církev Boží je součástí Božího království. Království Boží obsahuje i církev Kristovu i anděly.

Skrze církev má být andělům oznámena rozličná Boží moudrost. Andělé se dívají na církev, nejsou však jejími údy. Jsou však členy království. „Přijď tvé království, buď vůle tvá jako v nebi, tak i na zemi.“ Církev pozůstává z lidí pokřtěných Duchem Božím (1K 12,13) a spojených navzájem ke společné službě k životu v Duchu, království pak pozůstává z těchto lidí a z andělů. Církev od Ježíše založená je dle jeho výroku u Matouše 16,18n osadou království Božího na zemi.“

Když pak prosíme: „Přijď tvé království“, modlíme se za církev Ježíšovu, a prosíme, aby do sborů nevstupoval nikdo, kdo není obrácený, prosíme, aby Pán odhaloval pokrytce, a lidi, kteří se dostali do církve viditelné, ač se nikdy nestali členy neviditelného království Božího; prosíme, aby církev a svět neměly nic společného, prosíme, aby Pán zjevil a pokořil ty, kdo jménem jeho se sice označují, ale jeho Ducha nepřijali, prosíme, aby Pán kazil a ničil bludy, které otravují jeho učení a aby zahanbil služebníky antikristovy. Prosíme, aby vyvedl ještě lid, který v Babylóně má. Prosíme, aby každá jednotlivá církev byla jeho, aby se řídila jeho učením a jeho vůlí. Prosíme zejména, aby Pán řídil náš sbor, aby pásal pastýře i stádo, aby svým Duchem nadchl všechny členy, aby jeho Duch byl vždy ve všem zřejmý. Prosíme, aby nám dal milost, abychom vše konali v kázni jeho Ducha, prosíme za rozeznání duchů, když se hlásí do církve, prosíme, aby se k nám a k lidu Božímu vůbec ještě mnozí připojili, kteří by byli obrácení. Prosíme za svobodu a pokoj ze strany úřadů, ale především prosíme, aby nás zachoval v milosti, v spravedlnosti, v pokoji a v radosti v Duchu svatém, v kterýchžto spočívá Boží království (Ř 14,17). Prosíme, aby Pán odstranil nevěřící kazatele, obrátil je i jejich posluchače, aby dal víc bázně před hříchem, svatosti života a lásky, aby tak svět poznal, že jsme jeho učedníci (J 14,21). Prosíme za rozvlažení v církvích, které mají jméno, že jsou živé, ale jsou mrtvé (Zj 3,1), za vlašné a nerozhodné (3,15), za ty, kteří ztratili nebo ztrácejí první lásku (Zj 2,4). Prosíme, aby Pán

vystrojil své služebníky, a dal každému sboru pravé proroky, evangelisty, pastýře a učitele (Ef 4,11). Aby rozhojnil ducha proseb a žádostí, aby vzkřísil ducha prvních svědků, aby poslal misionáře do všech dílů světa a ke všem národům a shromáždil tak svůj lid ze všech stran světa, a shromáždil tak Boží dítky rozptýlené v jedno (J 11,52; Ef 2,16). Prosíme, aby nám Pán dal Ducha lásky ke všem jeho dětem, abychom se tak na cestě nevadili. Prosíme, aby dary, které byly v prvotní církvi, se i nyní obnovily k Boží cti a slávě, a mnozí kteří se dosud neobrátili, byli slavně a mocně přitaženi k Pánu. Poněvadž pak náš protivník, ďábel, nespí, ale hledá, koho by uchvátil (1Pt 5,8), prosíme, aby nás v boji proti němu Pán stále posiloval (Ef 6,12), a skutky ďáblovy všude ať v srdci, ať v církvi, ať v shromáždění, ať v rodině milostivě kazil (1J 3,8).

Získejte a udržujte společenství s Bohem. Vaše síla obstát a síla odolat všem útokům pochází ze společenství s Bohem. Právě společenství s Bohem je to, co vám umožní obstát a zvítězit nad všemi nepřáteli, těžkostmi, nebezpečími a smrtí.

(Thomas Brooks, 1608–1680)

Máme společenství a vztah se všemi osobami, s Otcem, Synem a Duchem svatým, a také s jejich láskou, a to odděleně a zřetelně. To je společenství, které měl Jan a které Utěšitel zaslíbil apoštolům a do něhož je uvedl a k němuž nás apoštol... vybízí a k jehož hledání nás vede. Nyní existuje bezprostřední společenství se všemi těmito osobami, takže je-li mé srdce zasaženo láskou k jedné z nich, mohu poznat lásku všech ostatních.

(Thomas Goodwin, 1600–1680)

JEŽÍŠ KRISTUS – SYN BOŽÍ

Jan Karafiát

Ježíš jim řekl: „Teprve, až vyvýšíte Syna člověka, poznáte, že já jsem to a že sám od sebe nečiním nic, ale mluvím tak, jak mě naučil Otec.“ (J 8,28)

Tak mluvil, milí přátelé v Kristu, k zástupům, které nemohly pochopit, že by byl Boží Syn. „Až vyvýšíte Syna člověka, poznáte, že já jsem to, že sám od sebe nečiním nic, ale mluvím tak, jak mě naučil Otec.“ To znamená: „Až já budu viset na dřevě kříže, dojde na to, proč jsem přišel, oč mi jde, na tu skutečnost, kterou jsem zamýšlel od věčnosti. A pak uvidíte, jsem-li Syn Boží. Jde mi o skutečnost, ne o dlouhé řeči. A když se ta skutečnost dostaví, pak uvidíte, jestli budete moci nevěřit. Budete mít radost ze života a ze všeho, radost časnou i věčnou. Pán Ježíš přišel, Syn Boží, a vede tak svatý život, jaký nikdo nevedl, učil tak vzácně, jak nikdo neučil! Vy byste řekli, že bude obrácen celý svět. Jenže tak to Pán Bůh nezamýšlel. On zamýšlel, aby to šlo jinak. Visí na dřevě kříže a vypadá to tak, jako by bylo všechno ztraceno. Ale lid to dobře cítil, že u něj jde o něco víc. Podívejte se do Jana 8,25: „Řekli jemu: ‚Kdo jsi ty?‘ Ježíš jim odpověděl: ‚Co vám od začátku říkám.‘“ A obraťte dva listy k Janovi 10,24–25: „Židé ho obklopili a řekli mu: ‚Jak dlouho nás chceš držet v nejistotě? Jsi-li Mesiáš, řekni nám to otevřeně!‘ Ježíš jim odpověděl: ‚Řekl jsem vám to, a nevěříte. Skutky, které činím ve jménu Otce, ty o mně vydávají svědectví.‘“ Vždy vidíte, že to nejde tou cestou, cestou dlouhých řečí. Ty nikdy neudělají to, oč nám běží. Zde jde o skutečnost. Pak uvidíte.

To je to, co mám na mysli, a rád bych z toho předložil čtvero věcí:

I. Velikonoce

To první bych rád vyslovil v našem moderním způsobu. Je to obsaženo v našem textu a zní to takto: „Vy, kteří nemůžete rozpoznat, zda jsem Boží syn, počkejte do Velikonoc. Ono se ukáže, zda jsem Boží syn nebo ne.“

Co se stane o Velikonocích, jak pak se přesvědčíme?

Co Pán Ježíš připomíná těm, kteří ho poslouchají? Dvě věci:

1. „Budu trpět, budu ukřižován, zemřu.“ Podívejte se do Jana 12,24: „Amen, amen, pravím vám, jestliže pšeničné zrno nepadne do země a nezemře, zůstane samo. Zemře-li však, vydá mnohý užitek.“ „To zrno jsem já. Já budu rozdrčen, aby ze mne vzešel život, který potřebujete.“ Otočte několik listů zpátky. Co čtete v Janově evangeliu 3,14–15? „Jako Mojžíš vyvýšil hada na poušti, tak musí být vyvýšen Syn člověka, aby každý, kdo v něho věří, měl život věčný.“ „Ten had, který bude na dřevě kříže ukřižován, jsem já.“ Copak je Kristus had? My jsme pokolení hadí, z nás je jedovatý hřích, v něm nebylo nikdy ani stínu po nějakém hříchu a právě proto může být pomocníkem a Spasitelem. V horách na silnici Jsem často viděl jedovatého hada. I děti vezmou kámen, a ten had není jen zabit, ale on je rozbit. „Byl zmučen pro naši nepravost.“ Byl zmučen. Všechnu tu naši jedovatost vzal na sebe a o tom mluví od počátku.

2. „Vstanu z mrtvých.“ To je učení Písma. Daniel to viděl, že po tolika týdnech bude zabit Mesiáš, ale jemu to neublíží. Ale to říká on sám. Najděte si Matouše 16,21–22: „Od té doby začal Ježíš ukazovat svým učedníkům, že musí jít do Jeruzaléma a mnoho trpět od starších, velekněží a zákoníků, být zabit a třetího dne vzkříšen. Petr si ho vzal stranou a začal ho kárat: ‚Bud' toho uchráněn, Pane, to se ti nemůže stát!‘“ Ten Petr tomu nerozumí, ale Pán Ježíš praví dokonce, který den vstane. On si zde dává s učedníky rendez-vous po smrti. Podívejte se do Matouše 26,31–32: „Tu jim Ježíš řekl: ‚Vy všichni ode mne této noci odpadnete, neboť jest psáno: ‚Budu bít pastýře a rozprchnou se ovce stáda.‘ Po mém vzkříšení však vás předejdu do Galileje.‘“ Takhle konkrétně mluví o svém zmrtvýchvstání.

Dobře. Teď se podíváme, co se stalo. Co se stalo o velikonocích? On visí na dřevě kříže. Vyšla z něho krev a voda. Jestli je to člověk jako my, nikdy nevstane. Ale byl tu Lazar a vstal, a byla tu dcera Jairova a mládenec z Naim, a jestli je Ježíš Syn Boží, tak věříme, že vstali z mrtvých. Ale jinak nevěříme. Ale jestli shledáte, že z mrtvých vstal, pak byl Synem Božím, člověk jako člověk, ale nad to Syn Boží. A bylo jich na sta, kteří ho viděli zmrtvýchvstalého. Celá patnáctá

kapitola 1. listu Korintským to dosvědčuje. To znamená, že to, co mluvil, bylo pravda. Nejvyšší kněz je celý rozhněvaný. „Vždyť prý se Pán Ježíš rouhal!“ Jak se rouhal? Za koho jiného se měl vydávat?

Ano, nejdříve si to představovali jinak, a pak řekli, že to tak nejde, jak to říká on. Ale on na to stačí. Tu se ukázalo, jestli je Syn Boží nebo není. Ale vy řeknete:

II. Znat fakta neznamena věřit

Kdyby mně to bylo tak jisté jako absolutní faktum, to bych já také věřil! Ale to je veliký omyl. Žádná historická fakta ze staré minulosti, která jste osobně nezažili, vám nedají žádnou plnou jistotu. Tím méně, abyste věřili tak, jak to Pán Bůh chce!

Představte si ty lidi, kteří jdou kolem. Někteří ho viděli, ale ne zvolili si ho. Co z toho pro ně následuje? Pro ně nic. Zemřeli s jinými světskými lidmi. A druzí neviděli, ale byl tu jistý rozdíl. Kteří neviděli a slyšeli, a nezůstali lhostejní. Dal jim to, na čem nezáleželo. Ale jiní řekli: „Ne, my vám nevěříme. V této věci se jistě mýlíte.“ A zůstali takoví, jací byli. A jak se to má za našich časů? Co vy pokládáte za historické faktum? Představte si lidi vzdělané, bystré. Co vám řeknou, když slyší, že Pán Ježíš vstal z mrtvých? Já sám tomu věřím. O tom se nedá pochybovat. Jinak bych musel celé historii nevěřit, protože co se o Kristu praví, je právě tak historicky ověřené, jako to ostatní. Co mi Boží Slovo říká o Kristu, to je tak věrohodné jako to ostatní, čemu věříte v historii. Já si rád představuji dva prince v historii: Prince z domu Davidova, Pána Ježíše, jak jede na bujném oslátku, na němž ještě žádný neseděl, nejkrásnějšího prince v průvodu dětí, jak mezi palmovými ratolestmi jede do Jeruzaléma. A teď si představte jiného prince z makedonského domu. Je to Alexandr Veliký. Ten se vrhne na říši perskou a rozšlape ji a dobude celý Orient. Ten nejkrásnější princ umírá v třiatřicátém roce na dřevě kříže pro hříchy jiných, ten, který hříchu neučinil. A ten princ z domu makedonského umírá také v třiatřicátém roce v Babylonii za své hříchy, za svou prostopášnost. Jak bych mohl věřit tomu, co je, psáno o Alexandrovi, kdybych nevěřil tomu, co se vypravuje o Pánu Ježíši? Alexandr Veliký zemřel r. 323 př. Kristem,

tedy v době ještě vzdálenější a vy tomu věříte. Nu, proč byste neměli věřit tomu, co se vypravuje o Pánu Ježíši?

Ano, my věříme. Alexandr by vám vaši logiku schválil, ale princ z domu Davidova vám ji neschválí. Vy se mýlíte. „To, co se povídá o Alexandru Velikém, to je všechno přirozené, ale co se povídá o mně, to je nad váš rozum, a na tom závisí vaše štěstí časné i věčné. Ne, to není stejné jako s Alexandrem!“

A přijde jiný a řekne: „My nevěříme, protože to nemohlo být, protože si to nedovedeme představit.“ To se ovšem mýlíte, ale když řeknete: „My to nechápeme“, pak vám to Pán Ježíš schválí.

Bez Ducha svatého řeknu v nejlepším případě jen: „Snad to takové bylo.“

A nyní to třetí:

III. Jak se dozvím, že vstal z mrtvých?

Tak, jak to s sebou nese jeho řád. Když si bude přát, být tvým Spasitelem, ještě dnes se ti zjeví, a tak se prokáže, že nebudeš nikdy pochybovat o tom, kým je. To je jeho úrad: Zjeví se, komu chce, a vidíte, jestli je nebo není. Dnes věří upřímně, vědomě, v Pána Ježíše ten, který z něho okouší něco, co jinak nemůžeme okoušet, a když to okoušíte, tak řeknete: „Ano, tak to je.“ Když máte fialku v bytě a přijde host, kterému není dáno a nemá čich, nepozoruje nic, ale lidé s dobrým čichem bez výkladu poznají, že tu je fialka. Kristus obsypává všechny lidi stejně bez přestání svou dobrotou, ani pohanům se nenechává bez osvědčení, a přece nemají tušení, že tu jest a ještě mohou říkat, že tu není.

A jak se ráčí zjevit? On je Spasitel a nebude se s vámi dlouho domlouvat. Tak se to povídá o něm, dříve než se narodil, že potře hlavu hada, ale trpět bude. To je to, nač myslil, když formoval svět. „Já vám ukážu, jaká jsem láska, jak já miluji zkroušeného hříšníka!“ On jednal jako Spasitel ještě dříve, než to vytrpěl, a jak by nejednal jako Spasitel po tom, co všechno vytrpěl? On vás uvede ve všelikou pravdu. Dostaví se pokání, každý se začne chvět pro své hříchy. Ten svatý, svatý, svatý se k vám přiblížil. „Co si počneme?“ Však vy ho najdete! Představte si mladého Žida. On o Pánu Ježíši nechce ani slyšet, ale přihodí se mu to, že se jeho svědomí probudí. Nic se o něho nebojte.

On najde Pána Ježíše. Duch svatý, který zjevil hřích, ten tě povede ke zmrtvýchvstalému. On vám to dá, že jste s ním spojeni a teď se začnou ukazovat věci, které se dostavují jen z Krista Ježíše. To ovoce, které roste na tomhle vinném kmeni, to je ovoce Ducha svatého. Bez něho to nejde. Ale s ním přijde láska, radost, pokoj, trpělivost, laskavost, dobrota, věrnost, tichost, sebeovládání a podobné věci. Tu máte toho nového člověka, radostného a pokojného a majícího způsoby z nebe: duchovní člověk! A ten tu je a má radost. „Počkejte, až se zjeví. Pak budete vědět, jsem-li Spasitel nebo nejsem!“

A když jste to neokusili, tak všechny vaše řeči o zmrtvýchvstání jsou jen plané řeči.

IV. Kdo se může radovat ze vzkříšení?

My mluvíme při vzkříšení Pána Ježíše o vzkříšení našem. Kdo se z toho dovede radovat? Jen ti, kteří se radují z toho, že mají zmrtvýchvstalého Spasitele. Zmrtvýchvstání bude, ale raduje se z něho jen ten, kdo se raduje ze zmrtvýchvstalého Spasitele. Pohané nevěřili ve zmrtvýchvstání. Smějí se Pavlovi: „Aha, my vstaneme z mrtvých!“ Žid se nesměje. Podívejte se, co říká Marta: „Vím, že vstane při vzkříšení v poslední den.“ To bylo dříve, než Pán Ježíš vstal z mrtvých. Čemu věřili? Tomu, co máte u Daniela 12,2: „Mnozí z těch, kteří spí v prachu země, procitnou; jedni k životu věčnému, druzí k pohaně a věčné hrůze.“

A teď si představte, že musíte vstát z mrtvých, ale že pro vás Spasitel není zmrtvýchvstalý Spasitel. Nu, jaké by to bylo potěšení? Všechny své nepravosti si vezmete s sebou. To nejsou žádné pěkné vyhlídky. Ale každý z vás můžete mít Spasitele, neboť on je tady. Jak máš po něm tu nejmilejší touhu, to je on, který tě za sebou táhne. „Žádného nevyžene ven.“ Každý může zakoušet tu blaženost, že krev Krista Ježíše, Syna Božího, vás očisťuje od každého hříchu. I když vaše hříchy byly jako šarlat, zbělejí jako sníh, krev Kristova stačí, abyste byli nad sníh bělejší a měli radost a pokoj a dobré vyhlídky. Co oko nevidělo a ucho neslyšelo, to Bůh připravil těm, kteří ho milují.

A teď si představte takovou světskou církev, která tolik mluví o zmrtvýchvstání Pána Ježíše. Myslíte, že věří ve zmrtvýchvstání? To

by vedla jiný život! Pokud jste staří, přirození, světší lidé, je všechno, všechno ztracené. Ale on vstal z mrtvých a on sám budí lid svůj vyvolený k novému životu.

Ježíš jim řekl: „Teprve, až vyvýšíte Syna člověka, poznáte, že já jsem to a že sám od sebe nečiním nic, ale mluvím tak, jak mě naučil Otec.“ Amen.

Kázáno 27. března 1910.

MILOSRDNÉ JEDNÁNÍ

Charles Spurgeon

A Hospodin, tvůj Bůh, ti požehná ve všem, co budeš konat. (Dt 15,18)

Izraelec, který vlastnil svého bratra jako otroka, ho měl v určitém čase propustit na svobodu, a při jeho propuštění ho měl štědře zaopatřit do života. To mělo být učiněno ze srdce a s radostí, a pak Hospodin zaslíbil, že tomuto velkorysému činu požehná. Duch tohoto přikázání, a vlastně celého Kristova zákona, nás zavazuje k dobrému zacházení s lidmi. Měli bychom mít na paměti, jak Pán jednal s námi, a že kvůli tomu je naprosto nezbytné, abychom milostivě jednali s druhými. Ti, kdo jsou dětmi milosrdného Boha, mají být velkorysí. Jak můžeme očekávat, že nám náš velký Pán požehná v našem podnikání, když utiskujeme ty, kdo nám slouží?

Jaké požehnání je zde předloženo svobodné myslí! Být požehnaný ve všem, co děláme, znamená být vskutku požehnaný. Pán nám to sešle částečně v podobě úspěchu, částečně v podobě spokojenosti myslí a částečně v podobě zakoušení jeho přízně, která je nejlepším ze všech požehnaní. Může nám dát pocítit, že jsme pod jeho zvláštní péčí a že jsme obklopeni jeho zvláštní láskou. Díky tomu je tento pozemský život radostnou předehrou k životu budoucímu. Boží požehnání je víc než bohatství. Obohacuje a nepřináší s sebou žádné trápení.

PEČLIVÉ ZAOPATŘENÍ OD CÍRKVE

Jaroslav Kernal

Zákoníka Zénu a Apolla pečlivě vyprav na cestu, aby jim nic nechybělo. (Tt 3,13)

Co dělal zákoník Zénas společně s Apollem na Krétě? Přijeli na dovolenou nebo si odpočinout? Kdo vůbec byli tyto muži a co dělali na Krétě?

O Zénovi toho víme opravdu málo. Kromě této jediné zmínky v listu Titovi o něm Bible nikde nemluví. A to jediné, co nám o něm zde řečeno, je, že je zákoník. Což mohlo znamenat, že to byl Žid vyučený v zákoně Mojžíšově, který se obrátil k Pánu Ježíši Kristu, podobně jako Pavel. Ale tímto slovem nemusí být označen výhradně židovský znalec zákona, ale může také označovat znalce římských zákonů, tedy právníky. Jistotu nemáme ani u jednoho, protože nám prostě Písmo o Zénovi víc neříká.

Ohledně Apolla jsme na tom podstatně lépe. Lukáš nám odhaluje, že to byl Žid, který pocházel z Alexandrie, tedy z Egypta, který byl znalcem Písma a výmluvným mužem. Znal Janův křest a cestu Páně a otevřeně učil o Pánu. Přišel do Efezu, kde se setkal s Priscilou a Akvilou, kteří ho slyšeli, všimli si, že cosi jeho zvěsti chybí, „vzali ho k sobě a vysvětlili mu Boží cestu ještě přesněji“ (Sk 18,24–28). Potom se Apollos vydal do Řecka a bratři ho k tomu povzbudili a napsali učedníkům dopis, aby ho přijali. A Apollos velmi prospěl těm, kdo z Boží milosti uvěřili. Pavel o něm později napsal Korintským, že je to jenom služebník, stejně jako on, Pavel, který zaléval to, co Pavel zasel – ale Bůh dal ze své milosti vzrůst.

Jsou zde dva muži, muži, kteří se rozhodli odevzdat své životy cele do služby Pánu a jeho Slovu. Dva muži, kteří na Krétu nevyrazili na dovolenou ani studovat starověké památky, ale přijeli posloužit tamní církvi. Dva výmluvní muži, učitelé, znalci Písma a milovníci Pána Ježíše Krista. A Pavel Tita povzbuzuje, aby se o ně postaral, aby je vypravil na cestu, aby se o ně pečlivě postaral, aby nebyl ledabylý. Mohli bychom to přeložit také jako horlivě nebo svědomitě. Měl být pečlivý, aby mu neunikly nějaké drobnosti. Jak často máme často sklon přehlížet drobnosti,

a zvláště pokud se to týká druhých. Pro nás nějaká věc nemusí být žádný problém, snadno ji přehlédneme, ale platí to stejně i pro druhé? Pavel žádá Tita, aby se aktivně zajímal o to, co tito dva bratři budou potřebovat. Ono „pečlivě je vyprav na cestu“ znamenalo nejenom zajistit jim dostatek finančních prostředků, ale také postarat se o co nejvíce další věci. Možná aby měli co na sebe, aby měli dostatek jídla na cestu, aby měli všechny náležitosti, které potřebují, možná dokonce vyhledat někoho z místních křesťanů, kteří by toto učitele evangelia mohli alespoň část cesty doprovodit. Prostě „aby jim nic nescházelo“, jak říká Boží Slovo, aby v ničem neměli nedostatek. Písmo jde na tomto místě hodně daleko. Právě taková byla zkušenost apoštola Pavla. Když byl ve vězení a trpěl, církev z Filip se o něj postarala. A podívejte, jak ho to v jeho situaci potěšilo:

Velmi jsem se v Pánu zaradoval, že již zase rozkvetla vaše péče o mne. Vím, vždycky jste na to mysleli, jen jste neměli příležitost. ... Ne že by mi šlo o dary; jde mi o to, aby rostl zisk, který se připisuje k vašemu dobru. Dostal jsem tedy všechno a mám hojnost; jsem plně opatřen, když jsem přijal od Epafrodita dary, které jste mi poslali – jsou vůni příjemnou, obětí vhodnou, Bohu milou. (Fp 4,10.17–18)

Taková podpora je veliké povzbuzení pro služebníka. Pavel měl velikou radost v Pánu, když viděl zájem Filipských o sebe. A Pavel chtěl, aby stejnou radost mohli prožívat Zéna s Apollem, když budou na Krétě. Když je služebník takto zaopatřen, je mu to velikou oporou ve službě a vede ho to k ještě větší horlivosti v díle evangelia. Je to vzájemné povzbuzení mezi těmi, kdo horlivě slouží Pánu a těmi, kdo je horlivě podporují.

Pavel píše, že mu nejde o dary, o zisk, ale že mu jde o ně, o Filipské. Jde mu o to, aby se připisoval zisk na jejich účet. Když podporujeme nějakého služebníka v jeho práci, stáváme se spoluautory jeho práce, spoluslužebníky. Skrze podporu služby druhého vytváříme zisk, který se připisuje na náš účet. A nejzřetelněji je toto soužití vidět v místní církvi, v tom jak se stará o své služebníky a jak je zaopatřuje. Boží Slovo nám ukazuje, že je výsadou, ale také povinností postarat se jak o ty, kdo jdou pracovat pro evangelium jinam, tak ale také o ty, kteří pracují pro evangelium v místní církvi. Především se jedná o vedoucí sboru, o starší, ale můžeme to také vztáhnout na další lidi v církvi, např. na ty, kdo jsou ustanoveni

pro nějakou zvláštní práci. Pavel napsal církvím do Galácie, že ti, kdo jsou vyučováni ve slovu, mají se dělit s vyučujícími o vše potřebné (Ga 6,6).

Bůh některé muže ustanovil za pastýře, aby vyučovali Boží lid. Každá místní církev naléhavě potřebuje muže, kteří budou kopat v Božím slově, pracovat jako dělníci, kteří se nemají zač stydět, a budou z Písma vynášet veliké pravdy evangelia. Úkolem těchto podpastýřů velkého pastýře našich duší, Pána Ježíše Krista, je povzbuzovat ve zdravém učení a usvědčovat odpůrce, kázat Boží slovo, vyučovat Boží lid. Ačkoliv mají nezištnou touhu sloužit církvi (1Pt 5,2), přesto Bible říká, že dělají-li svůj úkol dobře, jsou hodni dvojí cti, tedy jak kontext napovídá, dvojí odměny (1Tm 5,17–18). Ti, kdo jsou vyučováni, se mají dělit s těmi, kdo je vyučují o vše dobré. Ekumenický překlad nám tu nabízí výklad, když říká „o vše potřebné k životu“, ale originál jde dále, protože mluví o všem dobrém. Nejde o to, aby starší sboru přežil. Jde o mnohem více, jde o společenství.

Kdyby šlo pouze o vše potřebné k životu, mohli bychom jednoduše stanovit životní minimum, jak ho stanoví stát, a bylo by to. Víc by nás nemuselo zajímat. A možná by stačil jeden bohatší člen sboru, který by zabezpečil takové životní minimum pro starší, o ostatní by se vůbec nemuseli starat. Ale Písmo mluví o všech vyučovaných a o všem dobrém. A to je velký rozdíl. Každý, kdo je vyučován ve Slovu, malý i velký, chudý i bohatý, zakouší ve svém životě dobré. A s tím vším dobrým, co nám Bůh dává, se máme sdílet s těmi, kdo nás vyučují. Dávání a podpora starších budují velmi intenzivní společenství a vztah mezi těmi, kdo se starají, kdo dávají a těmi, kdo přijímají. Sdílení znamená mít zájem o druhého a obětovat se pro druhého. Proto se mluví o díle lásky, o díle milosti, o štědrosti a o cenném daru před Bohem.

A stejné pouto vzniká v případech podpory služebníků evangelia, kteří pracují v nějakých dalších oblastech mimo místní sbor. Co je však důležité – měli by být známí v místním sboru, místním lidem, podobně jako Zénas a Apollos. Jejich podpora ze strany křesťanů na Krétě nebyla neosobní a vzdálená. Vyučovali krétskou církev! Nyní je má tato církev vypravít na cestu. Práce těchto dvou obdarovaných učitelů se bude připočítávat k zisku místní církve na Krétě. To je způsob, jak funguje Kristovo tělo.

JE MOŽNÉ KÁZAT EVANGELIUM PŘESPŘÍLIŠ?

Jeremy Walker

Odpověď je zřejmá: „Ne!“ Dobrá zpráva o Ježíši Kristu, který trpí a umírá místo hříšníků, jako jsme my, je tepajícím srdcem všeho pravého dobra, které známe, protože skrze Ježíše Krista získáváme věčný život a v něm ho i nadále máme.

V tomto smyslu pro nás je a vždy zůstává životem, zdravím a pokojem a obrácení lidé dál potřebují evangelium stejně jako dřív, aby nás ukotvilo, nasýtilo, posílilo a pozvedlo, abychom mohli mluvit a žít ke chvále slávy Boží milosti.

At' už máme na mysli formálnější zvěstování evangelia z kazatelny či pódia v církvi, nebo neformálnější sdělování stejných pravd z úst rodičů, dětí, sourozenců, přátel, kolegů, sousedů, naše řeč by měla být plná Krista a náš život oplývat jeho vůní.

Nevzpomínám si, že by si někdo, kdo je hluboce a láskyplně připoután k někomu jinému, někdy stěžoval, že na něj příliš mnoho myslí nebo že o něm příliš často mluví – to vše přirozeným způsobem vyvěrá ze srdce zaujatého milovanou osobou. Tak je tomu i s Kristem a věřícím - dobrá zpráva by se měla šířit dál, měla by být plodem našeho rozjímání o Kristu a jeho výjimečnosti.

Možná bychom se však měli na chvíli zastavit a zamyslet se nad tím, jak, kde a kdy hlásáme evangelium. K tomu potřebujeme moudrost. Dovolte mi vysvětlit, co mám na mysli.

Předpokládejme, že se snažíte mluvit o Ježíši se svými kolegy v práci. Během odpoledne strávíte tři hodiny tím, že třem nebo čtyřem kolegům vykládáte o Ježíši Kristu. Je to skutečně dobré svědectví? Ukradli jste svému zaměstnavateli něco kolem dvanácti až patnácti hodin týdně práce, za kterou jste placeni. Asi to nebylo „přespříliš“, ale možná „příliš dlouho a v nesprávnou dobu“.

Nebo předpokládejme, že máte sbor převážně starších svatých, kteří se léty osvědčili. I když bychom nikdy neměli povrchně a automaticky

předpokládat, že každý, kdo se hlásí ke Kristu, je pravý křesťan, opravdu je vhodné kázat jim ráno a večer, neděli co neděli, že jsou zatracení vyvrhelové, kteří musí věřit v Ježíše, jinak přijdou do pekla? Měli bychom jim neustále kázat, jako by to byli nespasení hříšníci? Možná to neznamená kázat evangelium přespříliš, ale kázat ho špatným tónem a se špatným zacílením.

Nebo obecněji, evangelium je možné hlásat příliš povrchně a úzce. Toho se může dopustit mnoho upřímných kazatelů. Evangelium zůžeme na kázání o Golgotě a kážeme slavné pravdy o ukřižovaném Kristu bez jakéhokoli rozsahu, dosahu a bohatství – ani ne tak stále stejnou pravdu, jako spíše stále stejné kázání.

A i když Pavel řekl Korintřanům, že je rozhodnutý neznat mezi nimi nic jiného než Krista, a to Krista ukřižovaného (1K 2,2), a zpočátku to mohlo znamenat prosté a čisté kázání o kříži, tentýž list ukazuje šíři a hloubku aplikace evangelia.

Pavel je vždy a důsledně zaměřený na evangelium, i když zrovna neevangelizuje. Jeho dopisy církvím jsou bez ostychu plné evangelia a ukazují, jak evangelium získává a vede Boží vyvolené.

Pamatujte tedy, že hynoucí svět potřebuje slyšet prosté evangelium; spasení hříšník a rostoucí církev potřebují slyšet prosté evangelium – nikdy nepřestávejte mluvit o ukřižovaném Kristu a o všem, co znamená ho poznat a následovat. Neměli bychom však kázat redukované, zjednodušené, zředěné evangelium, ale kázat celého Krista celému člověku do každé oblasti jeho života!

Před Bohem a Kristem Ježíšem, který bude soudit živé i mrtvé, tě zapřísahám pro jeho příchod a jeho království: Hlásej slovo Boží, ať přijdeš vhod či nevhod, usvědčuj, domlouvej, napomínej v trpělivém vyučování. Neboť přijde doba, kdy lidé nesnesou zdravé učení, a podle svých choutek si seženu učitele, kteří by vyhověli jejich přáním. Odvrátí sluch od pravdy a přikloní se k bájím.

(2. Timoteovi 4,1–4)

ZÁKON JE PRO NESPRAVEDLIVÉHO

Jaroslav Kernal

Falešní učitelé v Efezu sváděli lidi, nešli přímo za pravdou evangelia, ale snažili se přivést lidi zpátky k Mojžíšovu zákonu. Proto Pavel žádal Timotea, aby těmto lidem zakázal učit odchýlné nauky. Proč jim to měl zakázat? Protože „cílem našeho vyučování je láska“ (1Tm 1,5). To je základ, na kterém musíme stavět všechno, co následuje. V první polovině tohoto úvodního oddílu listu jasně stojí, že zákon není určen pro spravedlivého. Zákon je dobrý, ale musí se užívat správně – a nesprávné použití je používat zákon pro spravedlivého. V další části textu se mluví o tom, že zákon je určen pro bezbožného, nespravedlivého, bezzákonného. Tím se ovšem tento text nevyčerpává, protože v jedenáctém verši vrcholil zdravým učením evangelia slávy a my potřebujeme správně rozumět tomu, co to znamená, že zákon je určen pro nespravedlivého, jak tyto věci spolu souvisí, jak k sobě patří a jak máme správně používat zákon a evangelium.

I. Zákon je pro nespravedlivého

Pavel začíná výčtem nejrůznějších hříšníků. Všimněte si toho, že zde nevyjmenovává *hříchy* jako třeba v Galatským 5, kde popisuje skutky lidské svévole (necudnost, nečistota, bezuzdnost, modlářství, čarodějnictví... Ga 5,19-21), ale mluví o *hříšnicích*, o lidech. Lidé zlí, neposlušní, bezbožní, hříšníci... Ve svém výčtu používá Pavel řadu synonym: zlí a neposlušní, bezbožní a hříšníci, bohaprázdní a světští, otcovrazi, matkovrazi, vrazi, smilníci, homosexuálové, obchodníci s lidmi, lháři, křivopřísežníci – je to hrozný výčet hříšníků, lidí, kteří se dopouštějí těchto hříchů. Tito lidé jsou postaveni do kontrastu ke spravedlivým ze začátku devátého verše. Na jedné straně jsou spravedliví a na straně druhé nespravedliví. Slovo nespravedliví (ČSP), zlí (E), zločinci (B21), nepraví (KRAL) je přídavné jméno v množném čísle (stejně jako všechna další slova až po otcovrahy – potom následují podstatná jména

v množném čísle). To první slovo ve výčtu hříšníků je řecké slovo anomos, který bychom doslovně mohli přeložit slovem bezzákoný, řeč. a-nomos (= bez zákona), tedy člověk bez zákona, což v řečtině znamenalo člověka bezbožného, zlého, nespravedlivého, zločince, člověka falešného. Zákon není určen pro spravedlivého („zákonného“), ale pro nespravedlivého („bezzákonného“). Pavel se tady přesouvá od Mojžíšova zákona, který učili falešní učitelé v Efezu, k obecným pravdám – to co říká, neplatí jenom o Mojžíšově zákoně, ale platí to obecně o jakémkoliv zákoně. Žádný zákon není určen pro spravedlivého, ale zákon je vždycky určen pro nespravedlivého.

Představte si, že se ocitnete v nějakém státě, kde žijí jenom ohleduplní řidiči – po městě jezdí pomalu, aby nikoho neohrozili, dávají přednost chodcům, na křižovatce pouští jeden druhého, parkují tak, že nikomu nepřekáží, jezdí prostě natolik bezpečně, že zde nejsou žádné dopravní nehody. Budou lidé na takovém místě potřebovat dopravní předpisy, zákon, který by upravoval chování řidičů? Nebudou! Pokud se řidiči chovají tímto způsobem, není potřeba, aby zde byl nějaký zákon, který by upravoval jejich jednání. A nahlédnuto z druhé strany – pokud řidiči jednají správně, nedělají to na základě zákona, protože v takovou chvíli žádný zákon neurčuje jejich jednání. V tomto smyslu rozumíme tomu, že zákon není určen pro spravedlivého. Ale teď si představte, že se do takového státu nastěhuje skupina průměrných řidičů z České republiky, kteří jsou docela bezohlední, jezdí velmi rychle v obci i mimo obec, předjíždějí na nepřehledných místech, zkoušejí být rychlejší než vlak na železničních přejezdech, občas někoho vytlačí z dálnice atd. Co budou muset udělat v této ideální řidičské společnosti? Budou muset vytvořit zákon. Pro koho? Pro nespravedlivého. Je zákon vytvořen kvůli těm, kdo jezdili ohleduplně? Ne! Je vytvořen kvůli těm a pro ty, kteří jezdili špatně. Ze stejného důvodu nám Písmo říká, že zákon není určen pro spravedlivého, ale pro nespravedlivého. Nejde jenom o nenáležitě, špatné použití zákona – zákon vůbec nikdy nebyl určen pro spravedlivého. Kdo je spravedlivý, na toho se zákon nevztahuje, na toho nemůžeme zákon aplikovat.

Abychom našemu textu dobře rozuměli, musíme se ještě hlouběji podívat do Písma na to, co Bible říká o zákoně. V Bibli najdeme slovo zákon ve třech hlavních významech – jsou zde tři rozdílné zákony, které se

v něčem do jisté míry překrývají a v některých věcech se shodují, přesto je nemůžeme míchat dohromady, ale potřebujeme je pečlivě rozlišovat.

Především – a to je v kontextu našeho textu – je tady **Mojžíšův zákon**, který byl jádrem falešného učení učitelů zákona v Efezu. Toto učení bylo falešné proto, že tito učitelé chtěli aplikovat Mojžíšův zákon na křesťany a udělat z něj normu křesťanského života. Proto Pavel žádá Timotea, aby jim zakázal učit! Mojžíšův zákon je zákonem, který Bůh dal Izraeli skrze Mojžíše, když s nimi uzavřel smlouvu na hoře Sinaj. Jádrem této smlouvy – staré, nebo také mojžíšovské smlouvy, jak se jí říká, bylo desatero – slova smlouvy a zároveň shrnutí zákona. Jedná se o zákon, který byl určen nespravedlivým. Poslechněte si, co Bůh řekl Izraelcům těsně před tím, než jim vyhlásil desatero: „Nyní tedy, budete-li mě skutečně poslouchat a dodržovat mou smlouvu, budete mi zvláštním vlastnictvím jako žádný jiný lid, třebaže má je celá země“ (Ex 19,5).

Všimněte si slov „budete-li“ – jednak je tady podmínka, což ukazuje na to, že stará smlouva byla smlouvou skutků (budete-li tyto věci činit...), a jednak to ukazuje na to, že Izraelci tyto věci nečinili. Když vám řeknu, že když budete dodržovat správnou rychlost, nebudete dostávat pokuty, tak je to nejenom zaslíbení, ale říká to také, že už byste konečně měli začít dodržovat dopravní předpisy – tedy jinými slovy tím říkám, že je stále ještě nedodržujete. Když tedy Bůh říká Izraelcům – „jestliže budete zachovávat slova smlouvy“, říká tím mimo jiné také to, že Izraelci nejednali podle toho, co říkal zákon. Bůh dal zákon nespravedlivým. Bůh dal zákon těm, kdo nebyli spravedliví (nejezdili správně).

Tento Mojžíšův zákon, nebo jak ho Bible také nazývá, starý zákon, stará smlouva, je shrnuta v desateru. Desatero je smluvním dokumentem, smlouvou, a zároveň vyjadřuje podmínky této smlouvy. Můžete si to představit jako smlouvu, kterou podepisujete u telefonního operátora – je to jedna, maximálně dvě strany, kde jsou uvedené hlavní ustanovení smlouvy, a potom k tomu dostanete sešit plný textu, který je napsaný drobným písmem – to je celá vaše smlouva. Takže desatero je základ smlouvy a základ starého zákona, přičemž celý zákon je – zjednodušeně, ale nikoliv nepravdivě řečeno – to, co my dnes nazýváme Starým zákonem, tedy zapsané Boží slovo od Genesis po Malachiáše.

Musíme také rozumět tomu, že smlouva z hory Sinaj a s ní spojený zákon (Mojžíšův) byly dány výlučně Izraelcům. S nimi Bůh uzavřel smlouvu (mojžíšovskou, starou), jim byl dán zákon (Mojžíšův, starý zákon), zákon na kamenných deskách, desky svědectví nebo také svědectví smlouvy, což jsou synonyma pro desatero, jak je nacházíme v Písmu. V historii ovšem byli i pohané, převážně jednotlivci, kteří se připojili ke smlouvě, ale připojili se tak, že se stali součástí Izraele. Připomeňme nevěstku Rachab nebo moábskou Rút, které jsou v rodokmenu Krista. Aby se však mohly připojit ke smlouvě, musely stát součástí izraelského národa. Smlouva byla uzavřena s Izraelem a Mojžíšův zákon byl dán Izraeli. Pohané zůstali bez zákona. Když Pavel mluví o pohanech, říká, že „ti, kteří neměli zákon a hřešili, také bez zákona zahynou; ti, kteří znali zákon a hřešili, budou odsouzeni podle zákona“ (Ř 2,12).

To je něco, co nás vede k dalšímu zákonu, o kterém mluví Písmo, a to je **zákon svědomí**. Pohané nedostali žádný zákon ve stejném slova smyslu jako Židé. Nedostali desatero, nedostali nic takového jako pět knih Mojžíšových. Nedostali žádný kodex, žádný pevně daný soupis pravidel a nařízení. V tomto smyslu jsou pohané bez zákona. Ale Pavel v listu Římanům pokračuje, a říká, že „jestliže národy, které nemají zákon, samy od sebe činí to, co zákon žádá, pak jsou samy sobě zákonem, i když zákon nemají. Tím ukazují, že to, co zákon požaduje, mají napsáno ve svém srdci, jak dosvědčuje jejich svědomí, poněvadž jejich myšlenky je jednou obviňují, jednou hájí“ (Ř 2,14–15).

Jsou sami sobě zákonem, i když zákon nemají! Písmo tady říká, že pohané mají jakýsi zákon, který je napsaný v jejich srdcích a který můžeme nazývat zákonem svědomí. V této souvislosti vyvstávají důležité otázky jako např., zda je tento zákon napsaný v srdcích pohanů nějak kodifikovaný, zda je univerzální, tedy všude stejný, zda nějak souvisí se zákonem daným Mojžíšovi, atd. Mnoho lidí na tyto otázky odpovídá na základě logiky, ale ne na základě Písma. Logika říká, že Bůh musí mít nějaký morální standard, který bude vždy a za všech okolností ve všech dobách stejný. Následně se lidé pokoušejí najít tento standard v Písmu a vykládají některá místa Božího slova s tímto předpokladem – tedy jako kdyby nějaká místa obsahovala jednou provždy platný morální standard (zákon), aniž to taková místa říkají nebo vyžadují. Za takový morální zákon

je potom považováno např. desatero, aniž to Bible někde učí. Nebo se takto vykládá tento zákon svědomí – znovu – aniž to Bible učí. Celá tato myšlenka stojí na logickém, filozofickém předpokladu existence neměnného morálního zákona. Někteří kazatelé jdou potom tak daleko, že „z Písma“ bez jakékoliv podpory v textu dokazují např. to, že Adam svým hříchem porušil každé přikázání desatera. Ale my potřebujeme stavět na tom, co říká text Božího slova. Filozofické konstrukce, jakkoliv vypadají logicky, Božím slovem nejsou. Nehledě na to, že logická konstrukce věčné platného morálního Božího zákona má jenom určitou omezenou logiku.

Věřím tomu, že Bůh má absolutní, věčně platný morální standard, který je v Písmu mnohokrát velmi jasně vyjádřen, a je odvozen od Božího charakteru – tím standardem je absolutní svatost, bezhříšnost. To je dokonalý Boží standard – Božím standardem není nic menšího. Proto Bůh říká, abychom byli svatí, jako on je svatý (1Pt 1,15-16, Lv 11,44-45). Tento standard je naprosto jasně vidět ve slovech Pána Ježíše, která říká v kázání na hoře: „Buďte tedy dokonalí, jako je dokonalý váš nebeský Otec“ (Mt 5,48). Žádný zákon ze své podstaty – protože je určen pro nespravedlivého – nedokáže tuto dokonalost ani zachytit, ani se jí přiblížit. Když se vrátíme k zákonu svědomí z Římanům 2, k tomu jedinému, který byl dán všem pohanům bez rozdílu, který mají všichni pohané všech dob, potom všechno, co o něm můžeme říci, je, že národy jsou samy sobě zákonem, i když žádný zapsaný zákon nemají. Jsou samy sobě normou a tato norma je jednou obviňuje, jednou hájí. Je to jakákoliv norma, kterou si pohané stanovují, a to bez ohledu na morálku zjevenou Písmem, protože úkolem tohoto zákona není zjevit morálku, ale usvědčit člověka z hříchu.

Manželé Richardsonovi přišli v roce 1962 jako misionáři ke kmeni Sawů na Nové Guinei. Sawové byli lovci lebek, kanibalové. Když se Richardsonovi po dlouhých měsících naučili jejich jazyk, pokoušeli se jim zvěstovat evangelium. Ale problém byl v tom, že pro Sawy byl největším hrdinou evangelií Jidáš. Jejich kultura totiž považovala za největší hrdinství, za čin, který byl hoden největší pocty, když někdo získal přítele z vedlejší vesnice, získal si jeho důvěru, spřátelil se s ním, a potom ho pozval na návštěvu, zabil ho a snědl. V jejich chápání byl Ježíš oběť, hlupák, který se nechal zabít, a Jidáš byl hrdina, protože získal Ježíšovu

přízeň a potom ho zradil. To byl „zákon svědomí“ v kultuře kmene Sawi. Zrada pro ně byla nejvyšší morální hodnotou a zákon svědomí v jejich kultuře hrál úplně stejnou roli jako Mojžíšův zákon pro Izraelce – ukazoval jim, že jsou hříšníci, protože nejsou schopni neustále jednat podle zákona svědomí, podle toho, co je jejich „morálním standardem“.

Později Richardsonovi objevili v kultuře Sawů další příběh o dítěti smíření – bylo to dítě, které bylo vydané do druhé vesnice, aby zajistilo mír mezi oběma vesnicemi. Na základě tohoto příběhu bylo potom možné Sawům zvěstovat evangelium způsobem, kterému porozuměli.

Třetí zákon, který nacházíme v Písmu, je **Kristův zákon** (Ga 6,2), zvaný také zákon víry (Ř 3,27) nebo královský zákon (Jk 2,8) či dokonalý zákon svobody (Jk 2,12). Je to zákon, který je daný Božím lidu, pravému duchovnímu Izraeli, tedy církvi, je to zákon, který vydává Kristus jako nejvyšší zákonodárce. Kristus je novým zákonodárcem, o kterém mluvil Mojžíš. Je tady zaslíbení ve staré smlouvě (Dt 18,15.19). Kristus je tím prorokem, tím zákonodárcem, kterého máme poslouchat, nikoliv Mojžíš. Bůh tuto skutečnost potvrdil několikrát během Kristovy pozemské služby a skrze spisy apoštolů i po Kristově nanebevstoupení. Když byl Ježíš pokřtěn v Jordánu Janem Křtitelem „z nebe promluvil hlas: ‚Toto je můj milovaný Syn, jehož jsem si vyvolil.‘“ (Mt 3,17). Nebo když učedníci viděli Pána na hoře proměnění v jeho nebeské slávě, „světlý oblak je zastínil a z oblaku promluvil hlas: ‚Toto jest můj milovaný Syn, kterého jsem si vyvolil; toho poslouvejte.‘“ (Mt 17,5). A když se Ježíš loučil se svými učedníky, řekl jim: „Je mi dána veškerá moc na nebi i na zemi. Jděte ke všem národům a získávejte mi učedníky, křtěte ve jméno Otce i Syna i Ducha svatého a učte je, aby zachovávali všechno, co jsem vám přikázal“ (Mt 28,18–20).

Kristus nám dal svůj zákon, a když se vrátím zpátky k našemu textu, vidíme, že shrnutím tohoto zákona je evangelium (1Tm 1,11). A Pavel v jedenáctém verši zdůrazňuje, že jemu bylo svěřeno evangelium. Dělá tak rozdíl mezi sebou a falešnými učiteli v Efezu. On je apoštol Ježíše Krista poslaný hlásat evangelium, poslaný „k tomu, aby Boží vyvolené přivedl k víře a k poznání pravdy“ (Tt 1,1). Vedle toho jsou falešné učitelé, které nikdo neposlal, jejichž touhou je být označován jako učitel zákona, učitelé, kteří kážou Mojžíšův zákona a chtějí uvést křesťany, ospravedlněné z milosti, pod zákon Mojžíše. Jsou to lidé,

kteří nechápou ani svá vlastní slova ani podstatu toho, o čem s takovou jistotou mluví (1Tm 1,6).

II. Správné použití zákona

Zákon není pro spravedlivého, ale pro nespravedlivého. Otázka, která z toho vyvstává, zní, jaké je tedy správné, zákonné použití zákona? Proč byl tedy dán zákon? K čemu nám zákon je? Už jsem některé z těch věcí naznačil, ale pojďme se na ně podívat ještě blíže. Znovu jsme na místě, které je hojně opletené lidskými tradicemi a filozofickými názory. Zákon není pro spravedlivého, z čehož vyplývá, že zákon není normou pro život křesťana. Proč tedy zákon je?

Možná bychom mohli říci, že zákon je tady proto, aby přivedl hříšníky ke Kristu. Je to oblíbený názor, který v nejrůznějších podobách můžete slyšet z křesťanských kazatelen. Ale je to skutečně to, co učí Písmo? Jedním z klíčových textů uváděných na podporu tohoto názoru jsou slova Pavla z listu Galatským: „Zákon byl tedy naším dozorcem až do příchodu Kristova, až do ospravedlnění z víry“ (Ga 3,24).

V řečtině je v tomto verši slovo *paidagógos*, což je, jak správně překládá ekumenická Bible, *dozorce*, vychovatel ve smyslu dozorce. Někdy se mylně popisuje tento *paidagógos* jako učitel, který učí dítě a vede ho ke zralosti a z toho pak pramení nesprávné porozumění role zákona – jako by měl zákon vychovávat, učit, aby člověk byl připraven na Krista. Ale to není úkol zákona a nebyl to ani úkol *paidagóga*. Tento dozorce byl to obvykle otrok, který dohlížel na dítě, většinou chlapce, zpravidla ve věku od šesti do šestnácti let. Jeho úkolem nebylo dítě vychovávat, ale dávat pozor na to, zda dítě neporušuje rodičovská ustanovení. V případě, že došlo k porušení rodičovských pravidel, mohl tento dozorce dítě potrestat. Přesně to je jeden z úkolů zákona. Zákon nemá vychovávat k tomu, abyste jednali dobře. Zákon nemá moc něco takového udělat. Zákon ukazuje těm, kdo ho přestupují, že jednají špatně. Úkolem zákona je ukázat na vinu, usvědčit z viny (Ř 3,19) – a to je úkolem každého zákona. Bylo to úkolem Mojžíšova zákona, který byl dán Izraelcům a byl v platnosti do příchodu Krista, je to úkolem zákona svědomí, který byl dán všem pohanům a je to i úkolem Kristova zákona, který byl dán církvi.

Proto se Pavel v listu Galatským (Ga 3,19) ptá, „jak je to tedy se zákonem?“ A vzápětí si také odpovídá: „Byl přidán kvůli proviněním jen do doby, než přijde ten zaslíbený potomek; byl vyhlášen anděly a svěřen lidskému prostředníku.“ A křesťanům do Říma napsal: „Jako se neposlušností jednoho člověka mnozí stali hříšníky, tak zase poslušností jednoho jediného mnozí se stanou spravedlivými. K tomu navíc přistoupil zákon, aby se provinění rozmohlo“ (Ř 5,19–20). Jak se provinění rozmohlo? Zákon na něj ukázal, zjevil ho, odhalil. Přesně o tom píše Pavel v sedmé kapitole Římanům, kde mluví o tom, že hřích v něm použil zákona, použil přikázání „nepožádáš“, aby v něm probudil všechnu žádostivost. Kdyby byl Pavel spravedlivý, nebylo by co probouzet – zákon není určen pro spravedlivého, ale pro nespravedlivého. Takže úkolem zákona není přivést ke Kristu, ale rozhojnit hřích, ukázat na něj, odhalit ho. Ke Kristu musíme být přitaženi Otcem mocí Ducha svatého.

Někdy se také mluví o tom, že zákon má omezovat hřích, že zabraňuje rozhojnění hříchu. Ale v Ř 5,20 jsme četli, že zákon byl přidán k tomu, aby se provinění rozmohlo. Zákon nemá moc omezit hřích – zákon hřích pojmenovává, ukazuje na něj, hřích se skrze něj rozhojňuje. Vzpomeňte si na příklad ideálního řídicího státu. V okamžiku, kdy budou zavedeny dopravní předpisy, bude doopravdy zjevné, kolik řidičů se dopouští přestupků. Zákon nemá moc jednat s hříchem – může ho jenom zjevit a v tomto smyslu také rozhojnit. Je to jenom Bůh, kdo svou mocí omezuje hřích (Ž 76,11 KRAL), aby nepropukl v plnosti.

Úkolem zákona je ukázat na hřích, rozhojnit hřích a ukázat na Boží spravedlnost a svatost, dosvědčit ji. Na Boží svatost ukazuje každý Boží příkaz, každé nařízení i každý zákon, vč. zákona svědomí. Proto čteme v našem textu, že zákon není určen pro spravedlivého, ale pro nespravedlivého. Pavel dobře rozuměl roli zákona, proto říká, že zákon je dobrý, a proto také vyjmenovává celou řadu hříšníků a vede je na jedno jediné místo, kde se jim dostane pomoci.

III. Kristův zákon – evangelium

„... smilníky, zvrhlíky, únosce, lháře, křivopřísežníky, a co se ještě přičítá zdravému učení podle evangelia slávy pozhnaného Boha, které mi

bylo svěřeno“ (1Tm 1,10–11). Každý hřích se přičí zdravému učení podle evangelia slávy pozhnaného Boha. Evangelium slávy není kompatibilní s žádným hříchem. Evangelium slávy o spasení z milosti je tím jediným, co může vyřešit problém hřichu. Žádný zákon není schopen vyřešit problém hřichu – a není k tomu ani určen. Hříšník nepotřebuje zákon, ale potřebuje evangelium, které je (podobně jako desatero v Mojžíšově zákoně) esencí Kristova zákona. Jenom evangelium je Boží mocí ke spasení pro každého, kdo věří. Jenom evangelium vede ke spravedlnosti. Proto může Pavel říci, že „nyní však je zjevena Boží spravedlnost bez zákona, dosvědčovaná zákonem i proroky, Boží spravedlnost skrze víru v Ježíše Krista pro všechny, kdo věří. Není totiž rozdílu: všichni zhřešili a jsou daleko od Boží slávy; jsou ospravedlňováni zadarmo jeho milostí vykoupením v Kristu Ježíši“ (Ř 3,21–24). Jenom evangelium dělá z hříšníků svaté, dokonale svaté. Jsme vykoupeni Kristovou obětí, což znamená, že nám jsou všechny hříchy odpuštěny. Není ani jeden jediný, který by nebyl odpuštěn. Kdo je v Kristu Ježíši, je dokonale svatý, je ospravedlněn zadarmo Boží milostí, je očištěn Kristovou krví, je přijat do Boží rodiny, má doširoka otevřen přístup k Otcí, je součástí nového Jeruzaléma, byl osvobozen od hřichu a smrti a byl vysvobozen z moci zákona (Ř 7,4).

Křesťan je mrtev zákonu. Zákon už nad ním nemá žádnou moc. Křesťan už nežije pod zákonem, ale pod milostí a zákon, a musíme zdůraznit, že se jedná o Kristův zákon, má pro křesťana zvláštní význam, a nejenom pro něj, ale i pro nevěřící. Zákon Kristův ukazuje na potřebu Boží milosti, ukazuje na velikost Boží milosti, ukazuje na hojnost Boží milosti, Kristův zákon, tedy evangelium dosvědčuje moc Boží milosti. Proto potřebujeme znovu a znovu slyšet evangelium. Jenom evangelium může udělat něco s lidským srdcem. Jenom evangelium je Boží mocí ke spasení pro každého, kdo věří (Ř 1,16–17). Jenom evangelium nám ukazuje, že Kristus za nás zaplatil a nyní už „není žádného odsouzení pro ty, kteří jsou v Kristu Ježíši, neboť zákon Ducha, který vede k životu v Kristu Ježíši, osvobodil tě od zákona hřichu a smrti“ (Ř 8,1–2).

Zdravé učení evangelia slávy vede ke svobodě od hřichu. Křesťan žije z moci Ducha svatého a jeho zákonem je Kristus (1K 9,21). Zdravé učení podle evangelia slávy vede ke Kristu, vede ke svatému životu v Kristu. Pán Ježíš Kristus je jedinou normou a vzorem naší spravedlnosti, svatosti

i zbožnosti. Zdravé učení ukazuje na Krista, proto v něm není místo pro hřích. Hříšníci, kteří jsou popsáni v našem textu, nemají nic společného se zdravým učením podle evangelia slávy našeho Boha. Konečným cílem evangelia je svatost, dokonalá svatost, která dojde naplnění, až budeme mít nová těla a budeme proměněni. Do té doby jsme mocí Ducha proměňováni do podoby Ježíše Krista a vychováváni Bohem Otcem. Skrze evangelium, skrze Kristův zákon, který má mnohem, mnohem vyšší standardy než Mojžíšův zákon jsme taženi ke Kristu a ujišťování o tom, že jsme Božími dětmi.

Evangelium vede k dokonalé svatosti, k podílu na Boží svatosti. Je ujištěním o Boží dobrotě vůči všem, kdo věří. Zákon Kristův je svatou normou, ale není nám dán k tomu, aby nás vychovával, ale k tomu, aby nám svědčil o Boží milosti. Zákon Mojžíšův říkal ‚nezavraždíš‘, ale zákon Kristův říká: ‚Kdokoliv by se hněval na svého bratra...‘ To ukazuje na Boží svatost. To ukazuje na naši tělesnou neschopnost naplnit zákon. To ukazuje na to, že spasení může být a je jedině z milosti a nijak jinak. To ukazuje na Boží dobrotu, protože Bůh nás přijímá, i když se někdy hněváme – nepřijímá nás na základě toho, co děláme, ale na základě toho, co udělal Kristus. Tohle je důvod, proč hříšníkům kážeme Kristův zákon, evangelium a nikoliv zákon Mojžíšův, desatero.

Tohle je důvod, proč Pavel říká křesťanům v Korintu, že i když Židé žádají zázračná znamení, a pohané chtějí lidskou moudrost, my kážeme Krista ukřížovaného. Nekážeme jim zákon skutků, ale kážeme jim zákon milosti, kážeme jim dobrou zprávu o Boží milosti. Skrze evangelium Duch svatý usvědčuje hříšníky z hříchu, tedy z toho, že nevěří v Krista! To je práce evangelia v hříšnících. Proto voláme lidi k pokání a k víře v Krista, proto potřebujeme slyšet evangelium o Ježíši Kristu, proto si připomínáme evangelium skrze památku Páně. Hříšníky usvědčuje z jejich nevěry v ukřížovaného a vzkříšeného Pána a svaté ujišťuje, že není žádného odsouzení pro ty, kdo jsou v Kristu Ježíši. „Jsme přece jeho dílo, v Kristu Ježíši stvořeni k tomu, abychom konali dobré skutky, které nám Bůh připravil“ (EF 2,10). „Neboť je to Bůh, který ve vás působí, že chcete i činíte, co se mu líbí“ (Fp 2,13). K tomu nelze dodat nic víc, než: „Haleluja, sláva Bohu!“ Sláva Bohu, který i nám svěřil evangelium slávy.

HŘÍCHEM OBTÍŽENÉ SVĚDOMÍ

John Flavel (1630–1691)

Pojďte ke mně všichni, kdo se namáháte a jste obtíženi břemeny, a já vám dám odpočinout. (Mt 11,28)

Zde je povzbuzení, které Kristus k této povinnosti [přijít k němu] přidává: „Já vám dám odpočinout. Já vás občerstvím. Dám vám odpočinout od vaší práce. Vaše svědomí se uklidní, vaše srdce si odpočinou a ztiší se v tom odpuštění, pokoji a v Boží přízni, jež vám zajistím svou smrtí...“ I když má totiž člověk zlomené srdce kvůli hříchu, i kdyby si vyplakal oči, i kdyby truchlil jako holubice a prolil tolik slz kvůli hříchu (kdyby to bylo možné), kolik kdy spadlo kapek deště na zem, přesto, nepřijde-li ve víře ke Kristu, jeho pokání ho nezachrání a ani všechn jeho zármutek ho nepřivede k pravému odpočinku.

Některé duše jsou těžce obtíženy břemenem hříchu. Neříkám, že všechny, protože „oběť za vinu je poštilcům směšná“ (Př 14,9). Někteří lidé jsou natolik vzdáleni jeho tíživosti, že je pro ně dokonce zábavou (Př 10,23). Když se však člověku otevrou oči, aby viděl zlo, které je v hříchu, a věčnou bídu, která z něj plyne (hřích a peklo jsou spojené tak pevnými pouty, že je nemůže rozvázat nic jiného než Kristova krev), pak žádné břemeno není takové jako břemeno hříchu: „Ducha ubitého kdo unese?“ (Př 18,14). Považme jen, jaký účinek má Boží zákon na svědomí lidí, když přijde v té duchovní síle a moci, aby usvědčil a pokořil duši hříšníka.

1. Svědomí oživuje a připomíná spáchaný hřích

Vzpomínka na dávno spáchaný hřích je osvěžena a oživena, jako by to bylo teprve včera. Dochází k novému poznání hříchu, který se dávno stal a byl zapomenut, jako by nikdy nebyl. To, co jsme udělali v mládí, se znovu vrací a nový dojem strachu a hrůzy se vrací do rozechvělého svědomí. „Věřu, znamenáš si na mě trpké věci, přičítáš

mi nepravosti mého mládí“ (Job 13,26). Svědomí může opět připomenout dny minulé a vznést nové obvinění ohledně starých hříchů (Gn 42,21). Vše, co jsme kdy udělali, je zaznamenáno a zapsáno v knize svědomí a když Pán usvědčí a probudí hříšníky, je čas tuto knihu otevřít. V Jóbovi 14,17 čteme o zapečetění nevěrností do uzlíku, což je narážka na soudního úředníka, který bere všechna obvinění, jež jsou vznesena proti osobám při soudním přelíčení, a zapečetí je do uzlíku pro soud. To je první místo a působení svědomí.

2. Svědomí obviňuje z konkrétního hříchu

Toto obvinění je zcela závislé na oživení a připomínání hříchu. A je skutečně strašlivé. Kdo před ním obstojí? Je plné, jasné a cele odkazuje na blížící se soud od velkého a strašného Boha.

Svědomí se noří do všech hříchů, tajných i zjevných, a do všech okolností a přitěžujících skutečností hříchu, které byly spáchány proti světlu, proti milosrdenství, proti naléhání, varování a výčtkám svědomí. Tak můžeme o účinnosti svědomí říci, jako se říká o vlivu slunce: „Nic se neskrýje před jeho zárem“ (Ž 19,6). „Pojďte,“ říká samařská žena, „podívejte se na člověka, který mi řekl všechno, co jsem dělala“ (J 4,29). Kristus ji svou řečí usvědčil pouze z jednoho hříchu, ale svědomí ji díky tomuto jedinému hříchu obvinilo ze všech ostatních. A jak jsou obvinění svědomí plná, tak jsou jasná a nepopíratelná. Člověk se sám přesvědčí a nezbyvá mu už žádné východisko, žádná výmluva nebo obhajoba, aby se mohl bránit. Tisíc svědků nemůže dokázat žádný bod jasněji než jedno svědectví svědomí. „Nemohl se ani na slovo“ (Mt 22,12), oněměl – byl umlčen (což toto slovo znamená) jasným svědectvím vlastního svědomí. Tato obvinění jsou druhým působením svědomí a uvolňují cestu třetímu.

3. Svědomí vynáší odsuzující rozsudek

Jedná se skutečně o neúnosné břemeno. Odsouzení ze strany svědomí není nic jiného než jeho aplikace odsuzujícího rozsudku zákona na osobu člověka. Zákon proklíná každého, kdo jej přestupuje (Gal 3,10). Svědomí

toto prokletí vztahuje na provinilého hříšníka, takže ho odsuzuje Božím jménem a autoritou, proti čemuž není odvolání. Hlas svědomí je hlasem Božím, a co vyřkne ve jménu a autoritě Boží, to Bůh potvrdí a ratifikuje: „Ať nás srdce [tj. naše svědomí] obviňuje z čehokoliv ... Bůh je větší než naše srdce a zná všechno“ (1J 3,20). To jsou muka, která žádný člověk nevydrží. Podívejte se na jeho účinky u Kaina, Jidáše a Spiry¹; je to skutečná předzvěst pekelných muk! To je ten červ, který nikdy neumírá (Mk 9,44). Neboť hle, jako se červ v těle rodí z rozkladu, který tam je, tak se obvinění a odsouzení svědomí rodí v duši z rozkladu a viny, které tam jsou. Jako červ v těle loví a kouše jemné, smyslové, vnitřní části, tak se svědomí dotýká samotného nitra. To je třetí účinek nebo působení k odsouzení a zavržení; a to také uvolňuje cestu čtvrtému.

4. Svědomí napomíná hříšníka a odsuzuje ho v jeho ubohosti

Díky tomu se člověk sám sobě stává postrachem. Být litován v ubohosti je určitá útěcha, ale kárání a výčitky zdvojnásobují naše trápení. Dobře víte, že jednou z nejtěžších věcí Kristova utrpení byl výsměch jeho nepřátel, když visel v mukách na prokletém dřevě; ale všechny posměšky a urážky, hořký výsměch a sarkasmy na světě nejsou ničím proti tomu, co člověku způsobí jeho vlastní svědomí, které pronikne až do morku kostí.

Ach! Když člověku v den soužení řekne svědomí jako Ruben svým souženým bratrům: „Cožpak jsem vám neřikal, abyste se na tom hochovi neprohřešovali? Neposlechli jste, a teď jsme voláni za jeho krev k odpovědnosti“ (Gn 42,22). Svědomí tedy říká: „Copak jsem tě nevarovalo, nehrozilo ti, a zavčas tě nepřemlouvalo kvůli těmto špat-

¹ Francis Spira nebo Francesco Spiera (1502-1548) - slavný italský protestantský právník; umíral v hrozných mukách svědomí, protože se ze strachu před inkvizicí zřekl protestantské víry. Zemřel tak v děsivém zoufalství. Charles Spurgeon řekl, že Spiraův případ byl "snad kromě Jidášova případu tím nejstrašnějším, který je v lidské historii zaznamenán". Někteří se domnívají, že Spira byl předlohou pro Bunyanova "muže v železné kleci" ve Vykладаčově domě (Cesta poutníka). Jeho příběh je vyličen v puritánům dobře známém díle Nathaniela Bacona Zpráva o strašlivém osudu Francise Spiry (A Relation of the Fearful Estate of Francis Spira).

nostem? Ale ty jsi mě nechtěl poslechnout; proto, hle, nyní za to musíš trpět až na věky. Boží hněv se kvůli tomu vznítil proti tvé duši. To je plod tvého vlastního svévolného šílenství a tvrdohlavosti. Nyní poznáš, jaká je cena za hřích proti Bohu, proti světlu a svědomí!“ To je hrozné! Každé hryznutí svědomí způsobuje, že se ubohá duše lekne a ve strašlivém úděsu vykřikne: „Ach, ten červ! Ach, ta hořká předtucha pekla! Zraněný duch, kdo ho unese?“ To je čtvrtá rána svědomí, která uvolňuje cestu páte, neboť zde je to jako vylévání nádob a troubení oněch polnic utrpení ve Zjevení: „První ‚běda‘ pomínulo,“ a už je tu další (Zj 9,12). Po všech těchto smrtelných ranách svědomí na samotné srdce hříšníka přichází další, stejně strašná jako všechny dosavadní:

5. Svědomí ukazuje na Boží soud

Svědomí vyvolává v duši provinilého hříšníka strašné očekávání budoucího hněvu. Čteme o „hrozném soudu a žáru ohně“ (Žd 10,27). A to způsobuje, že i ten nejpevnější hříšník umdlévá a klesá pod tíhou hříchu. Vždyť lidskými slovy nelze vypovědět, co to znamená uléhat a vstávat s tímto děsivým očekáváním. Případ takových hříšníků se poněkud podobá tomu, který je popsán v Deuteronomiu 28,65–67: „Hospodin ti tam dá chvějící se srdce, pohaslé oči a zoufalou duši. Tvůj život bude viset na vlásku, v noci i ve dne se budeš chvět strachem a nebudeš jist svým životem. Ráno budeš říkat: ‚Kéž by byl večer!‘ a večer budeš říkat: ‚Kéž by bylo ráno!‘ pro strach svého srdce, kterým se budeš chvět, a pro podívanou, na kterou se budeš muset dívat.“ Liší se jen v tom, že v Písmu je popsána hrůza těch, jejichž časný život zůstává v nejistotě, ale u osob, o nichž mluvím, je to chvění z obav a očekávání pomsty věčného ohně.

Věřte, přátelé, že slovy nelze vyjádřit, co cítí tato ubohá stvoření, která uléhají a vstávají pod tíhou těchto obav a útrap svědomí. „Pane, co se mnou bude! Jsem propuštěn mezi mrtvé, ano, mezi zatracené. Visím na křehkém vlákně dočasného života, které se brzy přetrhne a musí se přetrhnout; a v příštím okamžiku se může přetrhnout nad věčným plamenem.“ V takových dnech není k jídlu žádný lahodný chléb, nýbrž jen to, co se podobá chlebu odsouzcenců.

Vidíte tedy, jaké je břemeno hříchu, když ho Bůh naloží na svědomí lidí. Žádné břemeno utrpení se mu nevyrovná! Ztráty nejdražších příbuzných, zármutek nad jediným synem nejsou tak trpké a palčivé jako tyto.

Pod vlivem těchto vnitřních strastí není příjemně žádnému stvoření. U jiných strastí snad může být pro člověka nějaká úleva, ale tady není žádná úleva. Rána je příliš hluboká, než aby ji mohlo zacelit cokoli jiného než krev Ježíše Krista! Svědomí vyžaduje tolik, aby bylo uspokojeno, kolik vyžaduje Bůh, aby byl uspokojen. „Až budeš mít pokoj s Bohem,“ říká svědomí, „pak s tebou budu v pokoji i já. Do té doby však ode mne nečekej žádnou úlevu ani pokoj. Ani všechna potěšení a rozptýlení světa mi nezavrou ústa! Jdi, kam chceš, já půjdu za tebou jako tvůj stín. Ať je tvůj úděl na světě jakkoli lahodný, kápnu ti do poháru žluč a pelyněk, abys neokusil žádnou dobrotu v ničem, dokud nedosáhneš svého odpuštění!“

Tyto vnitřní strasti kvůli hříchu vzdalují mysl všem dřívějším radostem a potěšením. Není v nich více chuti a vůně než ve vaječném bílku. Hudba neladí. Všechny nástroje drnčí a sténají. Ozdoby nemají žádnou krásu. Jaké srdce musí mít to ubohé stvoření, aby zdobilo tělo, v němž přebývá tak zoufalá duše! Nemá to srdce krmit a hýčkat takovou mršinu, která přiměla duši k hříchu a stala se jejím nástrojem a nyní s ní musí být ve věčné bídě!

Jestliže se nakonec ptáme, proč Bůh tak silně zatěžuje srdce ubohých hříšníků břemenem hříchu? Odpovídáme,

Za prvé, činí to proto, aby jejich srdce od hříchu odvrátil tím, že jim dá zakusit hořkost a zlo, které v hříchu je. Lidská srdce jsou ze své přirozenosti přilepena k hříšnému jednání; všechna přesvědčování a argumenty světa jsou příliš slabé na to, aby je oddělily od jejich milovaných choutek. Sousta hříchu jim chutnají příjemně a slastně, s velkou chutí je převalují na jazyku a právě proto je potřeba, aby jim byly podávány tak hořké lektvary, „aby se jim kvůli hříchu zvedl žaludek“. [Právě tento význam má] slovo, které apoštol použil ve 2. Korintským 7,11: „... k čemu vás vedl tento zármutek podle Boží vůle.“ Poukazuje na zvednutí žaludku z hněvu, na rozčilení až k nemoci; a to je způsob, nejlepší a neúčinnější způsob, jak oddělit

duši hříšníka od jeho choutek. V těchto úzkostech totiž svědomí říká, jak se píše v Jeremiášovi 4,18: „Způsobí ti to tvá cesta a tvé skutky. Je to plod tvé zloby, zhořkne ti a zasáhne tvé srdce!“

Za druhé, Pán to dělá proto, aby byl Ježíš Kristus pro duši co nejžádanější a nejpotřebnější. Kristus není lahodný, dokud nám hřích nezhořkne. „Lékaře nepotřebují zdraví, ale nemocní“ (Mt 9,12). Jestliže Bůh jednou zraní srdce hříšníka palčivým pocitem hříchu, pak nic na světě není tak vzácné, tak potřebné, tak vehementně žádané a toužebně očekávané jako Ježíš Kristus! „Ó, kéž bych měl Krista, i kdybych měl chodit v hadrech, i kdybych se po všechny své dny neměl živit jiným pokrmem než chlebem a vodou trápení!“ To je řeč duše naplněné poznáním zhoubnosti hříchu.

Za třetí, Pán to dělá proto, aby v očích hříšníků vyzdvihl bohatství své milosti. Milost se nikdy neukáže jako milost, dokud se hřích neukáže jako hřích. Čím hlubší je náš smysl pro zhoubnost hříchu, tím hlubší bude naše porozumění Boží milosti darované v Kristu.

Takže to byl stručný výklad toho, co je břemeno hříchu, jakou oporu mají duše pod tímto břemenem a proč Pán způsobuje, aby hřích tak těžce doléhal na duše některých hříšníků.

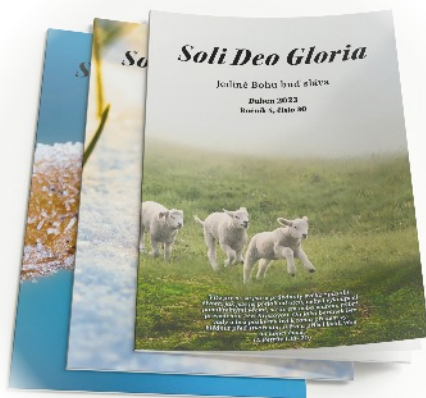
Objevují tedy takový zákon: Když chci činit dobro, mám v dosahu jen zlo.

Ve své nejnuitrnější bytosti s radostí souhlasím se zákonem Božím; když však mám jednat, pozoruji, že jiný zákon vede boj proti zákonu, kterému se podřizuje má mysl, a činí mě zajatcem zákona hříchu, kterému se podřizují mé údy. Jak ubohý jsem to člověk! Kdo mě vysvobodí z tohoto těla smrti?

Jedině Bohu buď dík skrze Ježíše Krista, Pána našeho! – A tak tentýž já sloužím svou myslí zákonu Božímu, ale svým jednáním zákonu hříchu.

Nyní však není žádného odsouzení pro ty, kteří jsou v Kristu Ježíši,
neboť zákon Ducha, který vede k životu v Kristu Ježíši, osvobodil tě
od zákona hříchu a smrti.

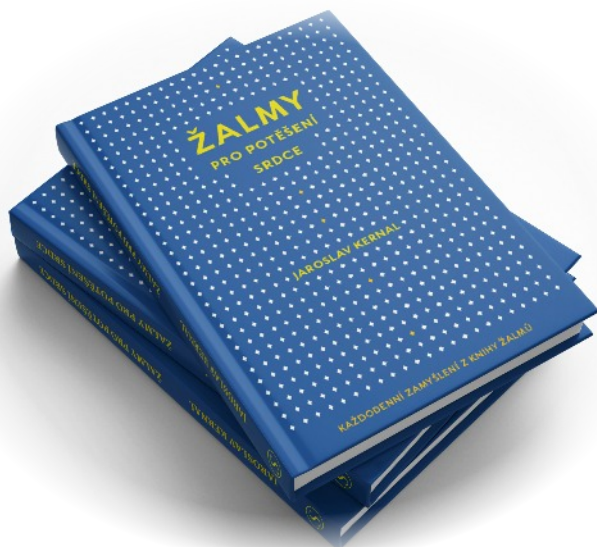
(Římanům 7,21–8,2)

Časopis v tištěné podobě objednávejte na adrese redakce, e-mailem (kernalj@solideogloria.cz) nebo na tel. č. 775 240 758. Časopis je rozeslán zdarma, náklady na tisk a distribuci jsou pokrývané z darů čtenářů.

Stejným způsobem je možné objednat níže uvedenou knihu za zvýhodněnou cenu 280,- Kč. Kniha bude k dispozici na konci července.

© *Spolek Soli Deo Gloria*

www.solideogloria.cz

© SoliDeoGloria.cz

Praha 2023